

Sacra da-
monibus.

26 Inter Tartaros convivium solenne Spiritibus inferni. Paul. Marc. Venet. *Histor. Tartar.* Placabant ridiculè, maximè qui læsam habebant conscientiam, formidantes Nemefim quæ ob crimen ultrix noxios fequebatur à tergo. Illo in die fumentes cibos è menfa currebant quasi furijs agitati, & stimulari ab hostibus, quos timebant: sed ut turò effugere ex fuga possent; ab utroque latere fragmina, ex his quæ ex menfa sumptæ post tergum projiciebant, ut illo cibo hostes lactari, cessarent persequi, & illi continuarent sine molestia cursum, quin respicerent retrò. Idem invenitur apud Blëum. Ritus alium hoc in convivio habebant, & crudele, quasi pro hilaritate, cum jam ebrijs essent. Laudabant juvenum agilitatem & industriam, qui laqueum collo injectum gladio secarent, postquam scabello remoto manebant in aère penduli: & qui convivio adstabant, ætate juvenes, perciti vanitate, in spectaculum sedentium, laqueum lubricè confectum, sumpto gladio, accommodabant gulæ. Verum cum ex periculo corporis pondere stringerentur fauces, amisso tactu haud gladij acie atrectabant funem; quo pendebant suffocati, ridentibus convivijs ad vina sedentibus. Mors sociorum illis festiva, ut paterent convivia diabolica. Ibid.

Tartarorum ferale convivium

Cæna feralis Domitiani.

27 Aliter dæmonibus sacra cœnà funestâ fiebant, cunctis tinctis in horrorem atro colore. *Sacrificia quæ Dijs Inferis fiebant, non solo tempore, sed etiam colore vitælimarum & ritu singulari celebrabantur.* Natal. Comes, 1. *Mytholog.* à cap. 12. Unde in convivarum pavorem instituta à Domitiano ridicula cœna. Parari jusserat convivium nocte in ædibus nigerrimis; in quo mensæ, sedes, loca, famuli, fercula & mantilia, cum silentio fummo mortem tantum spirabant. At vanus convivis conceptus timor: equidem omnes vas pretiosis donati, quibus cœna fuerat instructa, immò & famulis, qui eis sub dæmonum specie ministrarant; quos probè lotos, atramentoque deterfo, speciosissimos agnovere. Domitianus (inquit in eo Xiphilinus) primoribus Senatorum & equestris ordinis convivium in hunc modum fecit. Apparavit edes omni ex parte nigerrimas: erant enim atra laquearia, parietes & pavementum. Quibus paratis rebus, eos de nocte introduci jubet absque comitibus, ac primum omnium juxta unumquemque columnam collocat, factam instar sepulchri, in qua nomen ejus inscriptum erat, pendebatque de ea lychnuculus parvus ut assolet in monumentis. Tum nudi pue-

ri & aramento oblit, tanquam spectra quædam ingredimur, eosque terribili salatione circumcums, coque factio, ante ipsorum pedes consistunt. Ad extremum omnia qua in exequijs mortuorum inkiberi solent in vasis eodem modo eis apposta fuerunt. Cœna igitur peragebatur magno eorum silentio, ut qui timore pœna quasi exanimati essent. Quid ex hujusmodi scena ludicra? Risus. Ita ludebat insanus Imperator, qui magnis sumptibus specie Deorum infernalium, cupiebat formidari. Refertur etiam historia à Caussino lib. 3. *symbol.* 31. & Briet. ann. V. C. 844.

28 Hoc in fine mensis, nimirum Adar (ait Benjamin in *Itiner.* pag. 103.) in Egypto hordea metuntur: triticum autem proximo post mense, hoc est, in Nisam: eodemque mense cerasa matura sunt & amygdala, & cucumeres & cucurbitæ, &c. Die 7. Dytrix nex dira contigit Anaxarchi Philosophi, Alexandri Magni supra modum adulatoris. Freinsheim. in *Curtium*, lib. 8. cap. 10. Rex illum rogavit, quid de externa cœna sentiret? Respondit: *Cuncta magnificè & splendide, si caput Nicocreonis fuisset appositum.* Post Alexandri obitum Cypri Nicocreon Satrapa, crudelissimè torfit, cui dixit: *Tunde, unde Anaxarchi follem, animum, minime valebis.* Tunc tyranno munitanti linguæ abscisionem, dentibus amputatam projecit. Laërtius de *Vin. Philosophor.* lib. 9. Ovid. in *Ibim.* Cicer. 2. *Tuscul.* 99. Sicine Anaxarchus vitam non modo non deseruit, sed morte reddidit clariorem. Valer. Maxim. lib. 3. cap. 3. n. 4. Lingua ejus minutim jacuit, quæ multorum aures, & in primis Alexandri admiratione sui attonitas habuerat, dum terræ conditionem, habitum maris, siderum motus, totiusque denique mundi naturam prudentissimè & facundissimè exprompsit. Plutarch. in *Alexandr.* Cœl. Rhodigin. 8. cap. 1. & Bonifac. 1. *Histor. Judic.* cap. 22.

Mesiss in Egypto.

Anaxarchi mors.

DIES XXX. FEBRUAR.

ULTIMUS inter nationes, in quo gradus 10. Solis in Piscibus, ut primus sit Decanus completus. De nativitate sub hujus Signi parte, ait Jul. Firmic. Matern. *Erunt potentes, omnibus noti, Regum amici, quibus navale committetur imperium, & erunt ex pugna victores: etiam justissimi & religiosi, magna prestantes & impetrantes, sed Regum dolo & irâ biathanati morientur.* In

Virginis spica.

Germ. Cæl. Phænomen. Arat. & n. 7.

Malhusalem oriur.

Obit Salomanar & regnat pro eo Sennacherib.

Cui negat tributa Ezechias.

Tobias reversus cum familia in Ecbatana.

Somnium Mardochei.

In hoc gradu oritur Virgo juxta Albumasar & Grannuyf. lib. 8. cap. 21. De occasu diximus d. 18. *Virgo habet spicam igneam in manibus, & ad genua Urnam.* Germ. Cæl. in *Præf. Phænomen. Arat. & n. 7.* Fulget spica manuum, maturisque ardet arillis. *Bos in Pasiva.* Sphær. Arab. Ann. O. C. 688. natus est Mathutalem, filius Henoeh. Eutytych. *Anna. Alexandr.* 2. Incepto anno 14. regni Ezechie repente è vivis sublatus Salmanasar, urgente divinam ultionem plurium jutorum injacta calamitate, quos cum impijs tyrannicè extorres fecerat. Aben-Melech in 4. *Reg.* 18. 10. Briet. *Ann. V. C.* 18. cœlitus fulminaram suspicatur. *De cuius mortis genere (intit) scriptura tacet: suspicari tamen licet ex ejus verbis, eum misere perisse, & totius Orientis terrorem & fulgur ita subito dissipatum esse; ut eo sublato, perique populi metu solverentur.* Octo tantum annis potitur regno. Verum metum expulsum obitu patris, iterum in corda subditorum introduxit velanus dignitate tyrannicè filius Sennacherib, aliter dictus Sargon, Isai. 20. 1. superbissimi patris arrogantissimus hæres, blasphemulque ponens in cœlum os suum. Magna moliebatur tumens, ut plus parente victorij illustret Assyriam: quapropter ut ansam in bellum advertit Ezechiam & regnum Juda haberet, perijt vectigal quod olim solvebatur Regibus Assyriorum, potissimè à tempore Achaz; uti videbitur, 5. *Septembr.* n. 3. sed Ezechias reuuit accipere hujusmodi jugum; quo ille in Judæam expeditionem disponit, & Ezechias in auxilium sibi foederavit Regem Aegypti. Constabit ex dicendis à 9. *April.* n. 4.

qua primum, primi mensis Nisan diem antecederat) vidit somnium, in quo duo dracones sibilantes, à quorum pugna concitatae sunt gentes, die in tenebras converso, quo etiam fons parvus crevit in flumen, in lucemque Solis conversus est, cujus ortu justitiam de improbis triumpharunt: Esher 11. à 2. A Domino nullam fuisse somnium, constat ibid. 10. à 5. & astruit Serar. d. *questiunc.* 3. Hoc vidit, sed pro illorunc visa non intellexit, ut tape in Biblijs dicitur: *Genes.* 37. 5. & 41. 1. *Daniel.* 2. à 1. & 4. à 1. Vid. D. Thom. 2. 2. *quest.* 95. art. 6. Rupert. *lib.* 9. de *Vidol.* *Verbi Dei,* cap. 2. & Petr. Venerabil. *lib.* 6. *Epist.* 16. Mardocheus ergo significationis somni fatagebat: & licet haud intelligeret; ab animo expellere non potuit, quem post decennium eventus declaravit.

5 Hac in die anno sequenti, nimirum, tertio regni, Assuerus fecit convivium illustre, de quo *Esther*, 1. à 1. & hic Chald. *Paraphr.* & Aben-Ezra cum Rabb. Salomone. Locus fuit Susa, in qua sedem primum regni collocavit, sic dicta quati lilium, aut violam, propter illius amoenitatem ad Chosrospem fluvium. Situs, atria, cœnacula, & peramplæ aulae, exedrae ac triclinia, in quibus Principes; quousque invitati populares Susarum, qui accubuerunt septem diebus ultimis convivij, in vestibulo horti regis & nemoris. Ibid. v. 5. Unde in delicias Regum & civium structæ fuerant hujusmodi amoenitates, ut ait Benjamin, *Itinerar.* fol. 78. Hodie etsi ex magna parte diruta, dicitur *Tanis.* Invitati fuere Principes, Duces & Præsides 127. Provinciarum Perlidis & Mediæ. Ibid. v. 3. Placet Cajetano hic, nobisque (tametsi alij inficiantur) per vices fuisse invitatos, ut alij post alios in convivium venirent; quomam minimè prudens, toto semestri tempore tot Provincias Praefectis carere; quod necessarium, si simul affuissent. Tempus regalis epuli dimidiatum annum, 180. scilicet per dies. Ibid. v. 4.

6 Causa & convivij propositum, quia ibid. tantum dicitur, *Ut ostenderet divitias gloria regni sui, ac magnitudinem atque jactantiam potentie sue;* non ut primaria accipitur, sed aliud altius propter quod convivium fecerit in potentia, magnitudinis atque divitiarum ostensionem. Quia sedit in Susis & in ea Regiam collocavit, quam studiosè exornaverat, palatia erexerat, & hortos instruxerat, immò arbores plantaverat in nemore; aridet nonnullis. Vide Sanctium hic num. 11. & Serar. *questiunc.* 9. qua de causa, quò supra v. 2. dicitur: *Susan civitas*

Cervorum

Locus & situs.

Convivia.

Tempus.

Causa.

Assuerus sedere voluit in Salomonis folio: & quare non valuit?

regni eius exordium fuit. Ita exponit Ma- luend. tam hic, quam in 2. Esdr. 1. 1. ex Aristotele de Mundo, cap. 6. & alijs. Hebraei in Paraphr. Chald. mirè nugantur: ajunt enim Assuerum sedere voluisse, dum regnum iniit, in Salomonis folio, quod secum attulerat Nabuchodonosor, & tandem à Babylone per Cyrum translatum ad Persas; sed non potuisse quadam non cognita vi. Placuerat throni fabrica: quapropter cum similem appeteret, ex Alexandria artifices advocavit; verum thronum ad Salomonici mensuram laborare haudquaquam valeresquippe sedes modo perampla: modo festivo videbatur stricta. Cum autem duos annos in illo breviori throno artifices absumpsissent; tertio regni Assueri anno perfectus est, & in Susan collocatus; propter quod illud splendidum apparavit convivium.

Aliud simile fecit.

Suum natale celebrat, quod apud Reges Persarum festi- vum non- nunquam.

7 Propter suum natale primò Susis celebratum autumant alij. Serar. d. quæstiuic. 5. Sanctius, num. 7. & Alapid. in v. 3. Voluit Rex diem suum natalitium opiparo convivio, atque per temporis spatium singulari, celebrare; ut moris erat apud Persas; quibus nihil æquè festivum eo die, quo in lucem editi. Plato in Alcibiade de hujusmodi diebus ait: Omnes, qui sub regno sum, celebrant; atque ita in posterum quotannis natalem ejus diem sacris ac festis omnis Asia colit. Idem Athenæus lib. 4. n. 6. latèque Briffon. de Regib. Persar. lib. 2. Herodot.

Nihil in cæna illius negari quibat.

lib. 1. n. 39. Tanto gaudio ac exultatione apud illos celebrabatur natale, ut in cæna nihil cuiquam petenti, quantumvis magnani, à Regibus negari posset. Idem, lib. 9. n. 3. Vide Tom. 8. T. 7. à n. 20. Alia cogito, nescio an ad rem. Ut Artaxerxes assumeretur ad regnum, mortuo Xerxe patre, plurimum laborarunt amici; quoniam in Cyrum fratrem propendebat mater, partes suas juvenibus plurimis, de illa egregiè meritis. Exaltationem ægerrimè tulit præfatus Cyrus, & cum amicis, auspiciatrice matre, denuò bellum movit, in quo vel ab illo Artaxerxe vulnerato, cecidit. Plutarch. in Artaxerxe.

Assuerus vicium fratrem.

Tertio anno regni fratrem atque fautores prostravit, ac sine rivale sedit in solio, Unde propter hujusmodi victoriam & cunctarum provinciarum quietem, recedens in Susas, quas constituit Regiam, cunctis Satrapis, ac Principibus convivium exhibuit memoratum. Reliqua diè 25. August. n. 3. Nonnulli asserunt, propendetque Serar. d. q. 10. convivium factum in æquinoctij verni principio: sed Enthronismum Assueri celebrat, quæstiuic. 9. Hac etiam die adsigna-

Bibliotheca Jude Machabæi.

tur, quia finis anni, à Marc. Lombard. de Ritib. Hebr. Bibliotheca constructa à Juda Machabæo. Ad 30. Decembr. n. 2.

8 Nonnullis placuit hac die ab Alexandro Magno capta fuisse Tyrum, post septimum obsidionis mensem: tum quia Plutarch. in eo, asserit, vehementi frigore in tenebris pernoctasse; & ad proximum ignem hostium accuriisse: tum quia inspectis extis victimæ, cum aruspex Aristander dixisset, ut illo mense urbs capienda (cùm ille esset mensis novissimus dies, ideoque areolatio cum ritu exciperetur & cavillis) iussit eum diem non tricesimum Mensis, sed vigesimum nonum (alij ut Freinsheim legunt, Octavum) appellari. Simulque tabula signum dant, majore quam initio statuerat, muros conatu oppugnare cepit. Facto vehementi impetu, cum neque ij qui erant in castris sese continerent, sed & ipsi ad auxilia accurrerent; animos desponderunt Tyrii, urbsque eadem die capta est. Plutarch. d. At leve prorsum fulcrum ex præfatis, quia ut ipse ait, frigus & pernoctatio fuit in Antilibano, durante Tyrii obsidione. Arbitror Tyrum hac in die non expugnatam, immò nec obsesam; sed ad illam Alexandrum misisse legatos, dedita Phœnicia tota, ut eum in pace & ad pacem reciperent. Verum cùm Tyrii contra jus Gentium caduceatores interfectos projecissent in pelagus; hac Alexandrum injurià percutum, urbis obsidionem decrevisse: quam quidem inchoavit, 6. Martij (15. Elaphobolionis) & post septimum circumvallationis mensem, nimirum 30. Septembr. expugnavit; ut colligitur ex Plutarch. d. & Briet. Ann. 3722.

Tyris capta ab Alexandro Magno.

9 Haud facile conciliari valent AA. opiniones; unde necessarium suppositis septem obsidionis mensibus, alio in tempore vallatam fuisse à Macedonico exercitu. Quapropter Petavius, Rationar. 1. p. lib. 3. cap. 14. alosim Tyri signat mense Hecatombæone (qui nobis Junius) circa solstitium: quod quidem sumptum videtur ex Diodor. Sicul. lib. 17. à n. 583. & Arrian. lib. 2. n. 90. Alij in alijs diebus describunt, sed ferè omnes assentiunt, cùm Alexander Tyrum novam, quæ insula, inexpugnabilem animadverteret; ex ruderibus antiquæ peninsulam fecisse, ut capi posset. Diodor. Sicul. quò dūdum, subdit: Rex ergo, tum propter rerum ad murorum defensionem preparatarum copiam; tum propter classem inibi instructam, oppugnationem difficillimam fore considerans, & à terra quod urbs quatuor stadiorum intervallo à continente abesset, nihil effici posse; quidvis tamen periculi, argue laboris sustineri, quam ab una, nec adeo quid-

Tyris insula & peninsula.

dem magnificienda urbe Macedonum potentiam despicere, præstabilius esse judicabat. Antiquam ergo Tyrum, ut tunc vocitabant, confestim demolitur: torque myriadum lapides congerentium opera fiebat; ut ad ducentorum pedum moles jaceretur: & cùm universos urbium vicinarum incolas acciverat; non multum intercedebat temporis, cùm operarum multitudine opus absolveretur. Tyrii interim navigijs ad molem advecti; per risum & ludibria Regem interrogare, num superiorem Neptuno se fore, autumaret? Siccine Tyrus, quæ insula, peninsula facta est. Suffragantur opinioni Adrichom. in Afer, n. 84. & Torniel. ann. 1931. n. 32. Superstitiosis, ut sibi quisquis in bonum omen torqueret prodigium; apparuit marina bellua, quæ ad aggerem provecta, ibi diu hæsit, rursusque sine machinarum incommodo in mare se merfit. Obseiores & obsefesi simul in bellua, quæ incredibilis multitudinis auspicati sunt patrocinia Neptuni. Diodor. Sicul. ibid. addens, inter alia portentia, quòd apud Macedonas cùm in escam frangerentur panes; colorem sanguinis retulisse. Alia videbimus exhibita signa ante expugnationem.

Prodigia ante expugnationem.

Hercules in dex.

10 Athenis dedicatio templi Herculi Indici. Theodor. Gaza. Causam hujus tituli refert ex Varrone Jul. Cæsar Bulen-ger. de Ration. divination. cap. 4. Cùm quiesceret in lectulo Sophocles, somniavit videre se Herculem sibi prodentem, quoniam gravem auream pateram ex ade surripisset: unde & nomen & templum Indicis Herculis Athenis constructum. Quod hic per somnium, in Achaja ostendebat per sortes. In Spelunca (refert Pausan. cap. 233.) non utique magnum Herculis signum. Oraculi sortes capiuntur ex tabula per talos. Qui consultum venere, precatione ad signum peracta, vorisque nuncupatis, talos ex ea, qua in promptu est copia, faciunt quatuor super mensam. Inscripti sunt certis notis tali singuli. Earum notarum consulentes interpretationem in tabula, similitudinem securi requirunt, & inveniant, de quo consulunt. Indicem per somnium etiam celebrarunt Romani, ex quo in quiete thesaurum amico demonstravit absconditum; de quo Horat. Satyr. 6. lib. 2. à 10.

Horat.

O si urnam argenti fors qua mihi monstret, ut illi thesauro invento, qui mercenarius agrum illum ipsum mercatus aravit, dives amico Hercule. Si quod adest, gratum juvat, hac prece te oro.

11 Cur his in rebus propitius optetur, non aliud Numen sed Hercules;

ratio est, quia Theauris Herculem præfecerunt Ethnici, ut hic observat Levin. Torrent. Ipse enim Hercules dixit: Eos qui sibi postquam ad Deos translatus fuisset, decimam bonorum dicarent; vitam felicem victuros. Diodor. Sicul. 5. n. 170. Hac de causa decimam illi ex voto consecrarunt ditissimi Romanorum Sylla, Lucullus & Crassus; ut in eorum vitis refert Plutarch. Varro verò 5. de Lingua Latin. & Macrob. 3. Saturnal. cap. 12. Majores solitos (ajunt) decimam Herculi rovere, nec decem dies intermitterent populum ad symbolum (ad cœnam nempe opiparam) cùm corona laurea dimitterent cubitum. Polluctum apud antiquos idem est, ac votum vel dedicatum: sumiturque aliquando pro epulo, quod in decimatione dabatur plebi. Frideric. Taubmann. in Plaut. Mostellar. Act. 1. scen. 1. in Rudent. 5. 3. & in Stich. 2. 1. v. 80. In decimarum oblationem signatum à Romanis duntaxat templum ad Tiberim situm, & Herculi sacrum, quo fideliter fortunarum cum Hercule nebat divisio. Plaut. in Bacchid. Act. 2. scen. 3. v. 85. de juvene haud quam parco, accinit:

Cur decimas ei dabant?

Frugi est, Herculem fecit ex patre: Decumam partem ei dedit, sibi novem abstulit. Plures causas hujusmodi largitatis affert Plutarch. Roman. qq. 18. quem videris, subdentem: Arbitrabantur potissimum coli Herculem & capi hujusmodi profusionibus; & comestabundo splendide & largiter sacrificabant. Non rem acu tetigit. Hercules judicabatur ab illis ut præfes lucrorum atque divitiarum occultationum, sicut Mercurius apertarum negotiationum: ait Theodor. Marcilius, in Persij Satyr. 2. v. 11. Herculi que titulo religionis illorum avaritia petebat opes, arbitantes ab illo facilius & promptius posse dari; quia munerabatur in donis, cum propter decimam esset beneficij particeps: quapropter ille alius, apud Perlicum; d. inhians thesauris dicebat:

Plaut.

O si Sub rastro crepet argenti mihi seria, dextro Hercule!

12 Inter Hispanos Gaditano Herculi sacra. Prado in Parerg. & Salas. Templum ei ibi antiquissimum, ad quod orbis nationes confluebant; quoniam inde recessit vitæ Geryonibus, opimis spolijs, cum ultra trantire non possit in peregrinationem; quia non plus ultra, uti finis terræ. Quia per fretum illud trantivit ut mala Hesperidum raperet, & attulisset (quamvis Apollodor. 2. Biblioth. n. 21. non in Libya, sed in Hyper-

Hercules Gaditanus

Mala aurea Hesperidum dos Junonis.